

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru duocrea la casă cu 20 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poșta și librării.

În România

abonamentele se fac la domnul Carol Schuler, București,
strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refușă. — Mănușile nu se lasă pe a.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Ti-
pografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

Prusienii și Maghiarii.

(*) E o tactică deochiată a Maghiarilor să se provoace totdeauna la Prusieni, când Sații sau Nemții îi acuză în publicitate pentru brutală politică de maghiarizare. În asemenea cazuri ei răspund cu o liniște multumită: noi nu facem altă decât ceea ce fac Prusienii cu Polonii — consolidăm națiunea politică a statului și-l apărăm pe acesta de inimiile ei interni.

Și Maghiarii au, în fond, dreptate să se apere față de Nemții în chipul acesta. Polonii din Prusia, ca și naționalitățile din Ungaria, sunt tratați de către guvern și de către cea mai mare parte a populației germane cu o vrăj mârșă fanatică, în scopul manifest al desnaționalizării lor.

Ear' în ce privește modernul sistem de desnaționalizare prin forța statului, Prusienii au chiar onoare problemă să fie maeștrii Maghiarilor. Suprimarea limbii polone în învățământul public și în biserică; prigonirea sistematică a ori-cărei acțiuni naționale în populația polonă; legi și dispoziții extraordinare și antilegale în contra drepturilor și în contra fireștilor aspirații polone; bănuirea Polonilor cu scopuri contrare statului, cu tendințe centrifugale, cu conspirații și cu revoluții plănuită, combaterea elementului polon prin înstrăinarea și pulverizarea lui cu ajutorul colonizărilor de stat — toate acestea și multe altele sunt copiate cuvânt de cuvânt de către Maghiari în politica lor față cu naționalitățile nemaghiare.

Există deci, limpede ca ieșorul de munte, o asemănare uimitoare între Prusieni și între Maghiari sub raportul chestiunii de naționalități. O asemănare de care nu se pot bucura nici unii nici alții, dar' pe care Maghiarii (mai gireți) o relevează de câte-ori vreau să astupe gura Saților și a Nemților din Ungaria, pe când Prusienii (mai precauți) nici n'o bagă în seamă de obicei, ear' dacă nu pot scăpa de ea, o tăgăduesc cu desăvîrșire.

Există însă și multe deosebiri între politica de naționalități a Prusienilor și între politica de naționalități a Maghiarilor. Și — lucru foarte neplăcut pentru cesti din urmă — deosebiri acestea se înșiră toate ca o serie de puncte rușinoase pentru satrapii din Ungaria. Oăci, ori-cât de necurată procedeează Prusienii față cu Polonii, politica maghiară de naționalități îi întrece și de zece și de mai multe-ori. În prima linie, Polonii se bucură în Prusia de o anumită libertate politică, mărginită cum e. În Ungaria însă, naționalitățile nemaghiare sunt pur și simplu desființate politicește prin legi și prin uzururi despotice. Polonii constituit în *landtag* al

din Berlin un partid parlamentar destul de puternic, pe când naționalitățile nemaghiare — cu felinarul să le cauți în parlamentul din Pesta și de abia vei găsi nescari Sați și fioși, trei-patru Slovaci nedumeriți și un Sârb — cuo. Românii nici pomană!

Asta cât pentru raporturile de drept public. Încolo — sub raporturile sociale și culturale — Prusienii nu-și nici pe departe atât de fără scrupule ca Maghiarii, deși acestia fac minoritatea, pe când Prusienii majoritatea în țeara lor. Vieța socială și culturală a Polonilor, deși supravegheată și răzută cu ochi răi de către gvinistii guvernului german și ai populației germane, nu-și privită ca un pericol la adresa statului. La noi însă, a vorbi și a te cultiva în limba națională proprie înseamnă deja a fi calificat „trădător de patrie” din partea maghiarimii.

Pe urmă — ceea ce-i și mai interesant și foarte important — Maghiarii sunt toți, unul și unul, vrăjmașii de moarte ai naționalităților nemaghiare. Prusienii sunt însă destui cari nu aprobă politica gvinistă a guvernului lor și tendințele de desnaționalizare prin forța statului. Bine înțeles, vorbim aici de oameni cu rost în opinia publică și nu de indivizi fără importanță; de acestia sunt și între Maghiarii unii (foarte puțini) cari recunosc nedreptatea și zădărniciia politice de maghiarizare.

Se cunosc evenimentele viforoase cari s'au succedat de curând în chestiunea polonă. Ei bine, jurnale mari și oameni de seamă ai Nemților s'au pronunțat totuși în contra tratamentului de care au parte bieșii Poloni. La noi? Un singur om — *Mocsary* — spuse odată câteva observații simpatice naționalităților și Maghiarii „*la omorât politicește pentru totdeauna*”.

O probă autentică despre justetea comparației noastre. Actualmente, face senzație în Germania întreaga opinie în favoarea Polonilor a unui mare bărbat politic german. E vorba de Hans Delbrück, cunoscutul istoric german și un om politic foarte distins, cu sentimentele naționale cele mai puternice. E suficient să amintim, că acest bărbat aparține pleiadei de bravi, care a fondat Germania modernă.

Și nu din sentimentalism, ci pe motive de *raison politique* se ridică Delbrück în contra sistemului de desnaționalizare prin forța statului. El crede și o declară franc, că acest sistem compromite și slăbește statul respectiv, și că *popoare întregi, cu iubire de limba lor și cu o proprie cultură națională, nu se pot desnaționaliza prin nimic*.

Eată, între altele, ce mai spune luminatul om de știință, după ce osândește categoric politica prusiană de germanizare:

Avem nevoie de un diplomat înfrupt, care să ne scape din înfundătura în care ne-a îmb. încă guvernul prusian cu politica față de Poloni.

Ear' Nemții disută ideile acestea cuminți și oad pe gânduri... Pe când Maghiarii, dacă le-ar roști vre unul de ai lor vorbele de mai sus, — pur și simplu ar decreta mort politicește ori nebuun pe un astfel de om politic cinstit, cum au procedat cu *Mocsary*.

Vor fi deci Maghiarii elevii Prusienilor în chestiunile de naționalitate. Sunt însă — de zece ori mai răi și tot de atâtea-ori mai scurși la minte ca acestia.

Și cine o va păli la urmă? Cine sapă groapa altuia...

Sibiu, 21 Ianuarie 1902.

Tripla alianță. Ziarul „*Post*” din Berlin ocupându-se la loc de frunte cu tripla alianță, zice, că alianța între Germania și Austro-Ungaria s'a făcut pentru totdeauna și numai alianța cu Italia s'are provăzută cu *clausula de abdicere*. Cu toate acestea — zice „*Post*”, Italia nu se va rupe de cele două state amice și ca un *Phoenix* tripla alianță va reînvia spre o viață nouă.

Din Bucovina. Românii bucovineni se prepară de a lua parte la alegeri cari vor avea loc la 13 Februarie viitor s. n. pentru două locuri de deputat devenite vacante prin demisia d-lor Volcinski, reprezentantul marilor proprietari, și Dr. G. Popovici. Comitetul executiv al proprietarilor mari a ținut Vineri, în 17 l. c. n. o consfătuire în privința aceasta, în care dl *Volcinski* a fost rugat să-și retragă abdicerea ori să se învoiască să fie reales.

Rusia și monarchia noastră. Pentru reînnoirea convenției comerciale dintre Rusia și monarchia noastră se va întruni zilele aceste la Viena o *anchetă*, la care vor fi invitați și reprezentanții ramurilor industriale interesate.

Un politician rus, aflător în Viena a declarat unui ziarist, că acum în preajma reînnoirii convențiilor comerciale dintre statele triplei alianțe, e o ocaziune foarte favorabilă pentru a se încheia o convenție comercială între Rusia și Austro-Ungaria. Din o astfel de apropiere pe teren comercial se pot desvolta și raporturi politice mai intime — a adăos politicianul rus.

Tesaur militar. În comisia budgetară, după-cum sunt informate unele ziare din Budapesta, a fost prezentat un raport, din care reiese, că Ungaria dis-

pune de un tesaur militar de peste un pârâr de miliard. Suma aceasta s'a adunat din escedentele de budget, rezultate în ultimul deceniu. Manipularea acestei sume uriașe se întâmplă fără nici o controlă constituțională, formează așa numita *provisiune de cassă*, din care ministrii apoi întimpină cheltuielile necesare pentru *investiri extraordinare*. Adece se aruncă dări absurde pentru realizarea escedentelor de milioane în budgetul fiecărui an, se vând moșii pe dobă pentru dări și sumele le folosesc ministrii după plac, dându-le titlul când de „tesaur militar”, când de „provisiune de cassă” în scopul *investițiilor ocazionale*.

Consfătuire militară. După-cum am amintit, seplemăna trecută s'a ținut în Viena un consiliu militar, care s'a continuat două zile. A presidat M. Sa Monarchul și au participat la consfătuire principele moștenitor *Francisc Ferdinand*, cei trei inspectori de armată și șeful statului-major, baronul *Beck*. După-cum anunță „*Pester Lloyd*” obiectul consfătuirii „*l-au format mai multe chestiuni de persoane, între altele și denumirea noului guvernor al Dalmației, în locul gen. baron David, care trece la pensie*”.

Din dietă. În ședința de Sâmbătă și de ieri la ordinea zilei a fost proiectul de lege despre stabilirea contingentului de recruți pe anul 1902. Proiectul a fost primit în general. Din partea opoziției s'au făcut cunoscutele obiecțiuni kossuthiste, că armata estrăină de tot ce e maghiar și deci ei, kossuthiști, nu pot vota proiectul. Înainte de a trece la ordinea zilei s'a adus în discuție sentența de nimicire a mandatului contelui *Teleky*, care fusese ales în Dej. Legea spune, că dacă un mandat este nimicit pentru *corupere* în grad mai mare, cercul respectiv își pierde pe anumit timp dreptul de a trimite deputat în parlament. Sentența deoi a fost transpusă la comisia verificatoare, după deciziunea căreia apoi se va fixa nouă alegere, sau dreptul de alegere al cercului *Dej* va fi suspendat.

La sfârșitul ședinței, deputatul kossuthist *Rákosi Victor* a interpellat în chestia „*Sângerei*”-urilor nemțești din Budapesta, cerând închiderea acelor și luând în apărare *escursiunile nocturne* ale tinerimii maghiare, care îmboldită de sentimentul „*patriotic*” de a maghiariza capitala cu orice preț, a început lupta contra „*Sângerei*”-urilor.

Concesiune Fluviantilor. Foata oficioasă publică o *ordinațiune ministerială*, în sensul căreia pe viitor la actele administrative scrise în limba

italiană numai trebuie alăturată traducerea în ungurește, când acele sunt trimise prin guvernul la judecătoria administrativă, ca for apelativ.

Partid conservator. De un timp încoace în presa maghiară se vorbește despre o schimbare în partidul poporal. După informațiunile ziarelor maghiare, elementele mai tinere din numitul partid nu s'au multumite cu direcțiunea urmată până acum, în-deosebi în ceea ce privește raportul cu naționalitățile. Pe această temă partidul poporal, după-cum știm a fost vehement atacat, chiar și din partea prim-ministrului *Széll*. În parte sau în întregime partidul se va preface în partid conservator, care ar cuprinde în sine mai ales elementele aristocratice și clericale. Dela această schimbare partidul poporal așteaptă o întărire considerabilă. Cum va ajunge la această întărire e greu de priceput, știut fiind, că partidul poporal își are forța în slovacime și dacă abandonează și mai mult pe Slovaci își pierde ori-ce teren de existență.

Unica notă de justificare pentru partidul poporal ar fi urmărirea unei juste și echitabile politice de egală îndreptățire a tuturor naționalităților din patrie; altfel dacă rămâne pe terenul gvinist al celorlalte partide politice maghiare, nu mai are nici un rost. Ruperea cu politica tradițională de a preface cu forța în Maghiari pe toți locuitorii acestei țări, ar fi într'adevăr o problemă deamă de un partid, dar' partidul poporal nu are nici bărbăți, nici voința necesară pentru realizarea eventuală a unui astfel de act politic.

Caracteristic.

I.

Viena, Decembrie v.

În timpul din urmă opinia publică a monarchiei noastre a fost preocupată mai ales de mișcările puse la cale în mare parte de studenții universitari ai naționalităților îndosebi în partea cis-litană.

A fost destul ca să vină Italienii cu justa lor pretenziune de a li se ridica o universitate națională în Triest, pentru-ca ținuta Italienilor să formeze signalul de alarmă pentru studenții tuturor celorlalte naționalități, urmând fiecare fracțiune dintre ei a pretinde câte o universitate națională pe seama lor.

Miscarea aceasta s'a generalizat dela un colț al Austriei până la celalalt și a aruncat valuri tot mai mari, înrolându-se la această mișcare toți aceia, cari țin la demnitatea lor națională și cari în conștiința sârcinilor comune, se

FOITA „TRIBUNEI”.

E prea târziu...

Cu împlinirea vremii ajuns'am azi până pe colina celor 27 de ani.

Obosit de atâtea amar de cale, m'am așezat la umbra stufosului tufiș.

Înzadar a păzit dornicul meu suflet cu ochii în lacrimi sosirea vreunei ființe iubite — baremi una — care apropiindu se blând de mine să-mi șoptească sincer și dulce un „*bine ai sosit!*”.

Nime n'a venit...

Departate printre rezaroarele vieții, gârboviți de necazuri, doar' iubii mei de acasă gândesc în aceste momente că eu urc obosit colina celor 27 de ani.

„*Ea*” poate nici nu știe, că eu am ajuns la un *popas*, ear' mulțimea prietenilor mei perduți în farmecul agomotoaselor plăceri și-or fi uitat de mine... Singur am ajuns pe vârful colinei pustii. În jur de mine tăcerea adâncă

se întinde și numai durerea, ce-mi geme din suflet — o mai aud!

Încetul cu încetul un glas tânguitor se desprinde din tăcerea de morment. E glasul truditului meu suflet, care îmi face aspre dojeni.

Eu îl ascult abătut, căci la toate ale lui învinuiri nu am cuvânt de apărare, nu am vorbă de scuza. Prea sunt îndreptățite dojenile ce îmi le face și mă doare atât de mult dreptatea aceasta.

„*Imbătat de farmecul aspirațiilor tale, răpit de dulcii iluzii, ai avut ușurătatea să alergi în fuga mare, să scapi odată de înfloritele câmpii ale copilării. N'ai voit să înțelegi că numai copilăria are peturi de flori și fluturi fermecători. Ai fugit de sburdălniciile, care dau farmec zărilor fără griji, ce reșar din cerul fără nori.*”

„*Ti-a fost prea mult să aștepi împlinirea vremii — tu ai voit să ajungi cu puterea încoardării tale în agrii bărbăției.*”

„*Nenorocirea ta te-a ajutat și acum eată-te ajuns! Ai trecut muncit de gânduri prin plaiurile fragedei tinerețe*

și nu te mai puteai opri să gusti farmecul lor.

„*Din 27 de ani tu 'ți-ai făcut deja colină și acum când ai urcat-o — ești rupt de oboeală.*”

„*Semenii tăi aleargă încă sburdalnici prin plaiurile bogate în plăceri și ascultă în estae ale privighitoarelor dulci cântări. În grupuri vesele închină din cupa fericirii și sorb cu nesaț putere pentru drumul de apoi.*”

„*Cred că acum și tu îți dai seama de halul în care ai ajuns — dar e prea târziu. Ai îmbătrânit fără zile, nefericite! Ori nu simțesti că piei de oboeală — abia ai urcat și mica colină a celor 27 de ani? Și acum, când te gândești că în urma ta nimic nu ai lăsat, te cutremuri, căci vezi înainte 'ți dea-urii mari și apoi munți înalți pe cari trebuie să-ți urci și tu n'ai putere. Slette îți simțesti ale tale forțe, căci prea neșocotit le-ai consumat atât de timpuriu.*”

„*Mai îngelat și pe mine să te urmes pe rătăcitorie tale cărări. Din ale tale dulci iluzii îmi înțăi palate strălucite și munți de aur îmi arătau ale tale in-*

drăsnete aspirații. Ademenit eu te-am urmat — și acum?

„*Privește de pe colina pe care ai ajuns!*”

„*Glasul regretelor se înalță până aici trist și îndurerat. Și neisbândeale s'au prins în lung și trist convolu și acum rătăcite se pierd printre ruinele și trobitelor tale palate de iluzii. Și nu v-zi acum lumă, cum le petrece cu ai ei ochi batjocoritori? E plin vîzduhul de rîsete cu hohot....*”

„*Unde e victoria luptelor tale?*”

„*Care e succesul muncii tale fără preget și unde e răsplata nopților nedormite — petrecute în planuri mari și ideale?...* ”

„*Și apoi dragostea ta ideală... Sentimentele tale risipite — unde își au echoul?...* ”

„*Dar' — să tac! Lă ce 'ți-ai mai vorbi de sdrobitele 'ți iluzii, la ce 'ți-ai mai reaminti neisbânda aspirațiilor tale? Și așa le simțesti tu prea dureros.*”

„*Și apoi amarul și mie-mi curmă glasul și tac — ca în tăcere să sufer alătura cu tine....*”

Al meu să fie sufletul, care îmi vorbește atât de trist? Dar' eu abia am june în tinereță....

„*Da! dar sunt obosit și abia am urcat și colina aceasta pustie și fără viață. Și nici o ființă n'a venit să-mi șoptească blând și sincer „bine ai sosit!”.* Nici o isbândă nu-mi dă curaj pentru drumul ce mă așteaptă.

...Da! e al meu sufletul care a vorbit. Eu am îmbătrânit fără de vreme...

O dulce copilărie! revină cu ale tale fermecătoare sburdălnicii! Revino cu zilele tale fără griji, cu cerul tău fără nori, cu fluturii tăi ademenitori, cu ale tale câmpii și pături de flori! Revino!

O să ții și eu cumințe!

...Dar e prea târziu!

Vasilache.

le poartă pentru țeară, se simt deobligați a pretinde și drepturi egale.

Deputații dietali au pus chestia aceasta, fiecare în felul său, pe tapet în parlamentul țării și amănând cu o căutătoare obiectivă s'a desbătut tema aceasta chiar de către contrarii mișcării studențești.

În fața valurilor însuflețite, ce a aruncat această chestie la toate naționalitățile din Austria, în urma demonstrațiilor și manifestațiilor imposante ale populației și ale energiei pășii a emigrilor lor parlamentari, ministrul s'a văzut silit să admită necesitatea și referitor la Italieni, chiar și înființarea unei universități, îndată ce se va fi clarificat situația parlamentară și politică.

Orașe întregi și privați n'au hesitat nici un moment spre a sări întru ajutor acestei mișcări teoretice cu fapte, punând la dispoziție sute de mii de cor. pentru universitatea în spe.

Am avut ocaziune în tot timpul acestor mișcări universitare de a fi martori oculari și de a ne câștiga convingerea, că de mare este puterea unui entuziasm general, care în stare este a pune pe tapet o chestie în contra tuturor sfatelor contrare, vină acestea chiar dela forurile cele mai înalte ale statului.

Și pe când toate popoarele se mișcă, se agită pentru câștigarea drepturilor ce le compet, ce facem noi Românii atât cei din Transilvania și Ungaria cât și cei din Bucovina?

Nimic, chiar nimic!

Tinerimea conștie a tuturor popoarelor neîndreptățițe din monarhie pretinde cu insistență crearea de universități naționale, bărbaii acestor popoare în convingerea responsabilității și a datorinței lor față de neam se pun în fruntea tinerimii și ridică chestia la înălțimea ce i se cuvine prin tragerea ei în desbatere în parlament, ear' marea populație recunoscând cauza, pentru cari tineri și bărbai au intrat în luptă, de a se și de sfântă, se identifice cu conducătorii și ei le sare acestora întru ajutor, adunând fonduri considerabile pentru scopul urmărit.

La noi nu numai că tinerimea noastră nu s'a putut entuziasma de idealul unei universități române, dar' un bărbat bucovinean, de naștere român, deputatul Lupul, a utoezat a se degrada pe sine și întreg poporul român din această monarhie la rolul de pariafață cu alte naționalități și îndosebi față de Germani.

Când peste toată lumea decurge lupta între opresori și opriți și opul de a ajunge la egalarea drepturilor celor neîndreptățiți cu cei privilegiați, un Român are fața să declare în plin parlament, că poporul său schingiuit de veacuri n'are esprimațiunile egale cu celelele popoare din monarhie și că acest popor solav de secol n'are nici cultura nici limba recerută spre a-l face capabil de o administrație autonomă națională, ci dispus este a se supune unei guvernări germane și mai departe, recunoscând limba și administrația germană de singura fericitoare.

Care Român adevărat n'a roșit la cetirea vorbirii faimosului deputat? Cui nu i-s'a silit sângele în obraz când a trebuit să cetească batjocura adusă poporului român de un fiu al său răscit și bulmăcit de mărirea personală?

Astfel de oameni n'ar trebui să fie posibili în sinul națiunii române.

E foarte caracteristic, că există la noi persoane de felul acesta.

Geno.

Alegerea din Ighiu.

— 16 Ianuarie n.

Cu intențiune am așteptat raportul despre alegerea de deputat dela Ighiu, întâmplată în 4 l. o.

Speram a vedea un raport mai detaliat, dar' raportul publicat fiind prea scurt, deși târziu, vin a-l întregi cu următoarele:

Constat mai înainte de toate, că Moșii au luat parte activă la alegere, dar' au fost duși pe ghiață.

Da, Moșii nostri cu toții au luat parte activă la alegerea dela Ighiu, oredzând a ajuta la izbândă pe Dr. A. Muntean, în realitate însă au ajutat la izbândă pe guvernamentul lui Werner, adreptul nefaștului sistem de distrugere a naționalităților și în special a noastră, a Românilor.

Și Moșii nostri n'au observat în entuziasmul lor cum s'au duși cu toții pe ghiață; nu le strică însă, vor învăța pe viitor a nu urma orbii unor oameni, cari cu atăta nesocotință au dat asalt murului nostru chinezesc, solidarității noastre naționale.

Moșii nostri încă în prezia alegerii au venit cete de cete pe jos, alții cu trăsurile, depărtare de 70-80 chilim. și seara și-au dat întâlnire în Zlatna, unde cu cântece și veselie au așteptat ziua de mâine — ziua alegerii. Numai din munți au coborât peste 150 alegători în frunte cu preoții, învățătorii și alți cărturari de ai lor! Veniau ca la ospet. Printre ei erau și preoții: Băieșan, Anca, Gombog, Beșu, Moldovan ș. a. Cântecele ocazionale se înțelegea entuziasmul la culme pe alegători. Se au zău și următoarele versuri:

Tot Românul de omenie

La Ighiu trebe să vie

Să ne alegem deputat

Un Român adevărat.

și refrenuri, ca:

Trăiască Dr. Muntean

Că-i Român de-al nostru neam...

În ziua elegerii apoi în zorii zilei au plecat tot cu același entuziasm spre Ighiu, alții pe jos, alții cu trenurile de dimineață, alții cu trăsurile, cari cum puteau. În fiecare sat pe unde treceau și la fiecare stațiune li-se atașau alți și alți alegători în frunte cu inteligența.

Când au sosit la locul de rugine națională erau atâta Români de credeai că s'au răsculat toți munții. Drul Muntean era atât de mândru văzând, că doar' numai pe Horia și Iancu l-au mai ascultat cu atăta căldură ca pe d-sa. Werner și alegătorii lui n'au mai putut atâta groază și frică nici odată și Werner nici prin vis nu putea să se gândească la reușită.

Marinimă Drul Muntean ca — se nu zic altcum — însă i-a făcut lui Werner aceea zi atât de plăcută cum n'a mai avut alta în viața lui. Candidatul român Drul Muntean s'a retras în favorul lui Werner în decursul votării, atunci când se vedea spriginit de marea majoritate a alegătorilor și când era atât de sigur de reușită. Putea să reușească numai cu ajutorul propriu al Românilor chiar să-i fi susținut candidatura și Werner, deși pe acesta îl putea soma să se țină de cuvânt, adică în fața unui candidat Român să se retragă.

Dar' nu, Drul Muntean a trebuit să-i greșească toți pașii. A greșit purtând sute de alegători din depărtări de sute de chilim. cari pentru alt candidat nu-i pierdeau timpul și lucrul — spargând solidaritatea națională, a trebuit să greșească și retrăgându-se în favorul străinului.

Ce l'a îndemnat la acest pas d-sa va fi fiind mai bine; abia cred că doar conștiința l'a mustrat, căci dacă aceasta era motivul retragerii, putea să-l mustră și înaintea alegerii și putea și după alegere să abia de mandat; în cazul prim dovedea a avea că e un Român adevărat, ear' în cazul ultim mai putea arăta și st'pânirii, că Românul și mai ales Moșii nostri s'au vrednic de renumele lor din trecut, ei dacă vreau ceva și pot face.

Așa însă cum a lucrat numai încrederea mare de care s'a bucurat la Moșii și-a putut-o perde. Abia cred, că l'vor mai sprigini vre odată moșii și nu numai pe d-sa, dar' la cas de lipsă și pe alți Români poate mai adevărați.

A putut d-sa auzi murmurul trist după retragere între alegătorii și ei a putut auzi și cum infierau străinii chiar purtarea d-sale.

Ori poate d-sa li destul un kőszönöm barátom dela Werner? Moșii abia cred, că s'au mulțumiți cu atăta.

Alegerea dela Ighiu poate să le fie de învățătură nu numai Moșilor, ci și altora, cari nu vreau să mai fie duși pe ghiață.

Să nu uite însă Moșii, că ei fac numai o parte din masa Românilor. Și dacă ei până acum au fost partea cea mai aleasă și mai bravă a Românilor, a lor e cinstea și recunoștința tuturor Românilor. Respecteze dar' în viitor hotărârile întregului popor român și nu să lase a fi duși pe ghiață de unul și de altul.

(B-I.)

Craniul lui Petöfi.

Chestia craniului lui Petöfi e încă neresolvată și cercetările continuă. Publicul român și maghiar e de păreri deosebite. Unii susțin, că craniul aflător în Blaj nu este al lui Petöfi. Intre acestea sunt Hentaller (în Bud. Napló), Bartha Miklos (în Magyarorszag), și istoricul nostru Iosif St. Szulufiu etc. Alții sunt de părere contrară și speră că încurând se va dovedi, că în adevăr în Blaj s'a păstrat craniul marelui poet.

Momentele mai noue ale chestiei sunt, că craniul a fost desemnat de dl prof. Flaviu C. Domșa în mărime naturală și desemele au fost trimise la Pesta, pentru a fi reproduse în Vasárnapi Ujság. Desemele fiind arătate între alții și lui Jókai, acesta a declarat, că judecând după ele, craniul din chestie nu este al lui Petöfi. Aceasta o declară Jókai în o scrisoare, adresată lui Nagy Miklós, redactorul lui Vas. Ujs. și reprodusă în ziarul din Pesta.

Din Blaj s'a anunțat apoi, că consistorul și-a dat învoirea de a fi transportat craniul la Budapesta, unde va fi supus unei minuțioase cercetări și apoi readus la Blaj.

Premiind aceste estragem următoarele din o scrisoare a corespondentului nostru din Blaj, sosită la redacție încă Duminecă:

Blaj, 17 Ian. n.

De mult n'a mai fost chestiune, care să intereseze în grad așa mare și așa de deosebit opinia publică — atât la Români, cât și la Unguri. Cercetarea este — mi se pare — abia pe la început. Și deja se găsesc în presă diferențe vehemente. Hentaller d. e. vrea se dovedească în Bud. Napló, cum că Reichenberger nici n'a putut fi pe la Sighisoara, dar' a fost combătut în Hazánk.

Bartha Miklos scrie asemenea contra în Magyarorszag, dar' nu dovedește nimic contra presupunerii pornite. E fapt însă, că într'o cauză ca aceasta, care s'a ivit pe neașteptate, într'o formă curioasă — pe spusa nepoților lui Reichenberger — s'au ivit ulterior multe date concordante întărind credința, că — totul se poate adevăra.

Decamdată țin să vă mai raportez următoarele.

Dl prof. de desen Flaviu C. Domșa a desemnat căpățina din față, din dos și în profil, toate în mărime naturală. Pe lângă aceea a mai desemnat măriță și dentura, în care dinte canin dela stânga, respective urma lui și un semn caracteristic al acestei căpățini, și a fost o caracteristică a lui — Petöfi. Desemnarea asta absolut fidel a fost trimis la Pesta, unde a fost văzut între alții de Jókai Mor, amicul de junie al lui Petöfi, de Rákossi Jenő, proprietarul lui Bud. Hir. și de doi antropologi.

Toți aceștia își vor da părerea în chestie. (A lui Jókai e cunoscută deja. Red. Trib.)

În curned apoi aceiași și alți bărbai competenți se vor putea declara în cunoștință de cauză și mai completă. Anume la recercarea ministrului de culte Wlassics și a soc. Petöfi, consistorul de aici a hotărât să trimită căpățina la Budapesta, însoțită de doi profesori gimn. între cari unul e dl Dr. Ambrosie Chejfan, profesor de ist. nat. la liceul nostru.

Acolo vor putea cerceta căpățina amănunțit și se va putea face și mai multă lumină în cauză.

Dl Kéry Gyula, zelozul scrutaător al acestei chestiuni, după ce a petrecut aici o săptămână grea de cercetări și iritațiuni continue, a plecat Joi seara la Pesta, ca să se prepare înainte lucrurile așa, cât îndată ce și cei doi profesori vor sosi acolo cu căpățina, să se poată începe cercetările.

Rezultatul acestor cercetări se așteaptă aici cu mare interes. Deși sunt aici bărbai foarte serioși, cari au declarat înainte, că chiar și când cuvânt specialiștilor antropologi nu ar fi cu totul favorabil — ei cred neclintit că căpățina aceasta e a lui Petöfi și vor face ca de aul înoco să se păstreze ca o relictivie.

Pe lângă antropologi vor mai avea rol important — cel mai important — istoriografii. Câteva obiecțiuni de resort istoriografilor s'au făcut deja, dar' sunt slabe. Cu toate acestea ele vor trebui resifrate de tot, căci altfel, în mulți dubii va persista. Resifirarea acestui dubiu nu e cu greu. Se observă însă din acest prilej, că și la Maghiari ca și la noi, întâmplările din 1848-49 nu au fost studiate destul de detaliat.

Ori care ar fi de altfel rezultatul final al întregii chestiuni, faptul de a se fi pus pe tapet în felul cum s'a pus chestiunea a fost și rămâne interesantă și pentru noi; mai ales pentru noi.

Delmar.

Revista esternă

Germania.

Comisiunea tarifului vamal german n'a trecut până acum peste paragraful prim al proiectului. Desbaterile le prelungește socialisții și reprezentanții capitaliștilor prin propuneri obstrucționiste. Unii membri ai majorității, care e pentru proiect, au anunțat deja, că vor să demisioneze.

Bulgaria.

Cabinetul țancovist pare hotărât a intra în campanie electorală fără de a încheia vre-o coaliție cu celelalte partide. Alegerile vor fi în 19 Februarie v. Numărul deputaților din sobrania nouă crește în urma recensământului ultim dela 187 la 189.

Răsboiul din Africa-de-sud.

În cursul discuțiunii din camera comunelor asupra adresei către rege, dl Campbell Bannerman a declarat, că nu este în interesul desvolării continue a coloniei din sudul Africe de a continua cu politica forței și a cuceririlor. Dl Balfour a răspuns, că guvernul este decis de a înfrânge orice rezistență a Burilor și de a le anexa teritoriile lor la coloniile engleze.

Toate știrile despre pertractări de pace se desmint.

Conducătorul Bur Scheeper, căzut prisioner, a fost împușcat de Englezi. Cercetarea contra conducătorului Krutinger va începe săptămâna aceasta.

Știri mărute.

Camera Svediei a fost deschisă. În mesaj se exprimă speranța, că ea va vota sumele necesare pentru perfecționarea armatei. Se vor prezenta proiecte de legi pentru darea progresivă și pentru lărgirea dreptului electoral.

Convenția referitoare la linia ferată Bagdad a fost subscrisă. Guvernul otoman s'a angajat cu o garanță de 16.500 lei de chilim.

Internatele și școlile din Beiuș.

(Urmare).

Și pe lângă toate acestea, binefacerile acestor institute s'au lădite ca Domnul Christos de Iuda sfârșit. Și acest lucru mășav se întâmplă mai ales de 20 de ani, de când aceste institute, adică școlile și gimnaziul gr-cat. de Beiuș au început a se fortifica conform legilor și recerincelor timpului, atât exterior cu ziduri și încăperi moderne, cât și în interior prin puteri didactice, toate cu diplomă și una ca una la culme. Sunt huidoite cum și în prezent de Necunosătorul și Binevoitorul. Unii bărfesc din considerațiuni patriotice speculative, alții din considerațiuni confesionale speculative, — ce lucruri infecte, a seduce publicul cu minciuni și scornituri! Ba nici din partea fraților nu e destul spriginul moral totdeauna.

Înzădar, slăbiciune omenească, mici la inimă, mari la patimă, nu ne cade bine să vedem pe altul mai îmbrăcat. Și eu zic, că parochiile, adică mântuirea sufletului e prima. Dar' mântuirea aceasta nu se poate în timpul present, ca de mult prin bucoavne și cetirea fără înțeles a căzaniilor. Aceasta nu se poate face, fără cunoștința profundă a adevărului, la ce însă, baza se pune în școli și gimnaziu. Lipsă e dar' de pietrele din pereții institutelor dela Beiuș, precum și din pereții edificiilor diecesane din Oradea, căci toate servesc la conlucurarea mântuirii sufletelor. Apoi e lipsă și de maiori, generali lângă căpitani, că eată că căpitani n'a știut nimica de treaba neumană a corporalului Nemes, numai atunci, când bietul Florea își dădu sufletul în spital. Școlile și gimnaziile pun basă culturii, cunoștinței științifice, pe care apoi în teologii și academii se edifică.

Însă văzurăm și vedem zilnic, că poporul a sărăcit materialicește, ce apoi conduce și la sărăcie sufletească, la defecționări, la păcate. Ca să mântuim dară sufletele de defecționări și păcate va trebui să îngringim poporul și în respect material, adică economic. Și oare pentru acest lucru economic, atât de folositor pentru întreaga țeară, n'ar fi bine, ca începând din gimnaziu să se pună basă pentru economia practică! În preparandii, teologii nesmint. Un episcop rom-cat. a și introdus în toamna acestui an în teologie

economia atât teoretică cât și practică. În present în gimnaziu s'nt: 4 ore geografie, se învățăm animale și insecte din Siberia, din întunecimile Africe, precum și plantele, până ce ale noastre nu le cunoaștem; 4 ore naturala, 4 fisica, 4 chemia, 4 gimnastica cu jocuri gimnastice eng'ezești, ca și cum feciorii nostri atât dela munte, cât și cei dela câmpie, n'ar fi destul de viguroși, deși nu și-au schimbat datinele cu jocuri străine. N'ar fi oare mai bine, ca din aceste să avem câte 3 ore în clasă ca teorie cu intuițiuni necesare, eară câte 1 oră pe săptămână în fiecare clasă să avem praxa de economie în grădina de 5-10 jugere a gimnaziului! Eu aș zice, că aceasta ar fi gimnastica adevărată, atât mentală cât și corporală, prin ce s'ar mai întări și nervii osteniți de bănci de Luni dimineața până Sâmbătă seara și de aer închis. În economia națională acest lucru gimnastic ar fi un folos neprețuit, când tineretul școlar-gimnastic de mic s'ar deda la economie, cu care în viață, fiind chiar și oficiant mai mic, mai ales în orașe din provincie, în timp liber, bucuros s'ar mai ocupa și nu s'ar usca tot în fumuri din cafele. Studențașul învățând prin grădina nu s'ar delecta numai în pomii sădiți de alții, ci chiar și el ar mai altoi, ca la toamnă, sau altă toamnă, să aibă măcar prune de una-două ferturi.

Di Binevoitor încă va pardona, că fac așa mari digresiuni, înzădar, că vîpturile elegante poftesc mai tăntău mari economii, acelea nu vin de gata pe masă.

Vasiliu Ștefănică.

direct școlai civ. de fete.

Cronica zilei.

Sibiu, 21 Ianuarie n. 1902

Felicitări. Ieri, din prilegiul zilei Sfântului Ioan Botezătorul, societatea noastră a avut nouă ocazii spre a-și manifesta stima și recunoștința față de bărbaii însemnați ai națiunii.

Venerabilul nostru president Dr. I. Rațiu, pe lângă mulțimea de felicitări sosită prin postă, a primit și felicitări esprinimate cu graiu viu de către toți aceia, cari dragoste și recunoștință simt față de persoana domnului Dr. Rațiu și față de marile interese naționale, de cari atât de legat este numele Dr. Rațiu.

I. P. S. Sa Metropolitul Meșianu, după terminarea serviciului bisericesc a primit aseroii consistoriali, corpul profesoral, precum și toți membrii societății inteligente din Sibiu, cari au grăbit să felicite pe bunul și zelozul Archiereu.

Boboteaza. Ca în toți anii, Botezul Domnului s'a serbat și acum cu deosebită solemnitate la noi în Sibiu. În biserica din cetate a servit I. P. S. Metropolitul Meșianu cu asistență mare. După stîntirea apei s'evirgita de însuși Metropolitul, I. P. S. Sa a botezat pe toți credincioșii asistenți la ăsta slujbă.

La biserica din Suburbiul Iosefin serviciul sfîntirei de apă a fost s'evirgit de preoții Petru Simion, Ioan Broju și Dumitru Câmpean.

Nou doctor român. Dl Nicolae Pop a fost promovat Sâmbătă la universitatea din Oluj la gradul de doctor în științele juridice.

Bustul lui Tudor Vladimirescu. Județul Mehedint din România a comandat la sculptorul Bălăcescu un bust al lui Tudor Vladimirescu, care după cum s'a decis acum, va fi ridicat în Străzina. Inaugurarea festivă se va face la primăvara anului acestuia.

Arhiducele Francisc Ferdinand, preșumtivul moștenitor al tronului austriac, a fost numit de Tarul Rusiei general de cavalerie al armatei rusești. Deputațiunea trimisă de Tar a fost în Viena și a predat noului general epauletele.

Șahul Persiei în Europa. Din Teheran vine știres, că șahul Persiei va veni din nou în Europa. Din cauza boalei de rinichi, șahul va merge la Contrezeville sau la Martenbad. Tot cu acest prilej va visita curțile din Londra și Berlin.

Serata teatrală-musicală a junilor țărani din Feneșul-său. Înută a 3-a zi de Orăciun, precum ni-se raportează, a succedat peste așteptare. Deși reprezentația teatrală a fost pentru prima-ora în această comună, tinerii nostri țărani și țărănești și-au achitat rolurile admirabil. Au fost admirați chiar și de străini, cari au participat. Pe lângă cântări de cor terțet și quartet, s'a jucat Cărlanț de Negruzzi apoi monologul Contins de Chimu, scris ocașional pentru țărani. Bravii țărani din Feneș progresează în mod vrednic de laudă. Meritul li au conducătorii lor p'crunși de rîvna înaintării. Învățătorul Ioachim Pop (Chimu) e neobosit muncitor întru înaintarea culturală și socială a Românilor din Feneș.

Necrolog. Subscribă cu inima adâncă întristată aduce la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților cumcă mult iubitul și neuitatul ei soț **Demetriu Muntean**, subjugat reg. în pensie, în al 62-lea an al etății și 24-lea an al fericiției căsătorii, după un morbid îndelungat și greu, de inimă, provăzută cu Sfintele Sacramente, și-a dat nobilul său suflă în mâinile Creatorului, Duminică în 19 Ianuarie st. n., la 1/1 ore a. m. Rămășițele pământești ale scumpului și neuitatului defunct s-au așezat spre odihnă eternă, Marți în 21 Ianuarie n., la 1/3 ore p. m., în cimitirul gr.-cat. din Sibiu. Fie-i somnul lin și memoria eternă! Sidoma Muntean n. Roșu, ca soție.

— Subscribiți cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că prea iubitul nostru tată, ginere, cumnat și frate **Iosif Neagoe**, paroh gr.-or. în Rimet, după scurte suferințe, împărțit fiind cu Sfintele Taine, a adormit în Domnul Sâmbătă, în 5/18 Ianuarie 1902, în etate de 53 ani și al 6-lea an al văduviei. Rămășițele pământești ale prea iubitului nostru defunct s-au așezat spre vecinicia odihnă Marți, în 8/21 Ianuarie a. c., la 1 oră d. a., în cimitirul bisericii gr.-or. din Cetate. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Ioan Neagoe, cleric, ca fiu; Sofia Laslo, preteasă văduvă, ca soacră; Ioan Neagoe, paroh în Geomal, ca frate; Anna Cetean născ. Neagoe, ca soră și numeroase alte rudeni.

Darul Reginei. Regina Elisabeta a României a dăruit de Anul-Nou o prea frumoasă păpușă d-șoarei **Lucia Singuroff**, elevă în clasa a 4-a primară. La sârbarea dată de teatru național pentru jubileul M. Sale reginei **Lucia Singuroff** a recitat cu mult talent versurile lui Ludovic Daș, *glasul copilului*.

Consiliul administrativ, al reuniunii funcționarilor a votat și pe a. 1902 suma de 15.000 coroane, ca stipendii pentru membrii reuniunii funcționarilor săraci și neputincioși.

Rugărilor pentru acordarea acestor stipendii menite pentru folosirea băilor sunt a se înainta la reuniunea funcționarilor strada „Wiesen” nr. 1 cel mult până la 10 Martie st. n. În biroul reuniunii se pot procura blanchetele de lipsă pentru membrii președintelui, Sibiu, 17 Ianuarie 1902. *Direcțiunea.*

Revoluție în Idiciu. Se anunță o sângeroasă revoluție, ce s'a întâmplat în comuna **Idiciu**, lângă **Reghinul-Săseș**, unde acum se face comasare. Locuitorii comunei infuriați pe judele comasării au năvălit asupra comisiei, în păruială răzind grav pe notarul cerual Sosind gendarmii au fost primiți cu petri, ear ei au folosit arma. Zece persoane au fost omorâte de gendarmi, ear o mulțime răniți grav.

Centenarul lui Victor Hugo. La 26 Februarie se va sârbători la Paris centenarul lui Victor Hugo. După ziarul „Temps”, guvernul va organiza la Pantheon o ceremonie, pentru care ministrul de instrucție Leygues va cere un credit parlamentului. Cu ocazia ocazie e probabilă și inaugurarea unui monument ridicat poetului.

Casa locuită de poet va deveni „Muzeul Hugo”; două mii de copii vor arunca flori la picioarele unei statui a poetului, care va fi o reproducție a celei executată de Rodin pentru palatul Luxemburg.

Se va executa o simfonie de Charpentier, și la teatru „Comedie” se vor juca „Bourgeois”, la care va asista și președintele republicii.

Consiliul municipal va da o recepțiune de gală scriitorilor și învățaților francezi și străini, cari vor veni la Paris.

Hymen. Dl. **Valeriu Ernestin Bugner** teol. abs. și d-șoara **Emilia Grama** își anunță cununia, ce se va ține la 26 Ian. st. n. în biserica gr.-cat. din **Mihăileștii-Câmpiei**.

Dl. **Nicolae Căbrian** teol. abs. anunță cununia sa cu d-șoara **Livia Barbu**, care se va ține la 26 Ian. n. în biserica gr.-or. din **București**.
Dl. **Nicolae Pop** și d-șoara **Maria Rozor** își anunță cununia ce se va ține la 23 l. c. în biserica gr.-or. din **Alba-Iulia** oraș.

Dela 1851. Ziarul „L'Intermédiaire” a descoperit un act foarte instructiv și de o reală valoare documentară: nota fondurilor secrete cheltuite în Franța cu diferitele tipărituri necesitate de lovitura de stat din 29 decembrie 1851. Nota se compune din 39 de articole: apel la popor, proclamațiuni, depeși și circuli către generali, prefeți, primari, judecători de pace, procurori generali, cheltuieli de trăsuri, etc. Suma cheltuită în total este de 23.452 franci 50 bani.

Deputați alegei. Urmașii grănițierilor din fosta companie VII. reg. I., sediul **Racovița**, întruindu-se în 18 l. c. în **Racovița**, au ales de deputați la adunarea generală a grănițierilor, ce se va ține la Sibiu, pe d-nii **Nicolae Săndor de Vist**, maior cea. și reg. în pensiune, și **Ion Străulea**, cap. cea. și reg. în pensiune.

Liga națională a meseriașilor. Mai mulți meseriași, comercianți și industriași din **București** s-au întrunit sâmbătă în localul societății „**Timbrimea Română**”, spre a pune bazele unei **Ligi naționale** și a alege comitetul dirigent.

O industrie nouă în Bucovina. Mai mulți financieri din **București** s-au însoțit în scop de a exploata băile de mangan din **Bucovina**. Compania a și început cercetările în **Ciocanești**.

Ziar nou. În **București** a început a apăra un ziar nou: „**România Muncitoare**”, organ socialist. Ziarul e pus sub direcția d-lui **Dobrogeanu Gherea**.

Telefon între Brașov și București. Comisiunea administrativă a comitatului **Brașov** a hotărât să recerce camera comercială și industrială din **Brașov**, ca în conlucrare cu cea din **Mureș-Oșorhei** să facă demersuri pentru ca între **Brașov** și **București** să se instaleze cât se poate mai curând rețeaua telefonică.

Știri mărunde. La **Smirna** a fost constat un caz de ciumă în urma analizei bacteriologice.

Din tipografia statului din **Sofia** niște lucrători au furat hârtie timbrată în preț de 10 milioane.

La **Madrid** a decedat infanta **Cristina**, rudă cu Monarhul nostru, în etate de 69 ani.

În noaptea de 20 Ianuarie a izbucnit în teatru din **Stuttgart** foc, care lăzindu-se repentin, a distrus cea mai mare parte a clădirii.

În urma unei explozii întâmplată la fabrica de tors din **Vilmare**, jumătate satul a ars. Până-acum au fost aflate 16 cadavre prefăcute în scrum.

Casa Națională.

În scopul răscumpărării feliicitărilor de Anul-Nou au mai contribuit pentru Casa Națională următorii domni:

Transport	cor. 462 44
1. Octavia Stoiljan, Beiuș	1.—
2. Nicolau Proștean, avocat	15.—
3. Simeon Ciuca, preot gr.-or. Mocu	2.—
4. Victor Damian, proprietar	2.—
5. Jovian Murășan, protopop gr.-or. Turda	3.—
6. Petru I. Comșa, comerciant	3.—
7. Patrichiu Pinte, paroh, Păloș	2.—
8. Mihail Ganea, paroh gr.-or. Veneția-inferioară	2.—
9. Alexiu Onișiu, jude reg. în pensiune Sibiu	2.—
10. Constantin de Colbasi	2.—
11. Petru A. Mihușu, preot Hondol	2.—
12. Petru Șinea, preot Batiz	2.—
13. Teofil Fulea Hunedoara	2.—
14. Ioan Dologa, preot Borgo-Tiha	2.—
15. Constantin Căciulă, contabil, B. Huedin	2.—
16. Zaharie Tătar Elisabetopol	3.—
17. George Boldea, casar la „Arieșana”, Turda	3.—
18. George Comaniciu, notar pens. Veneția-inferioară	4.—
19. Dr. Andreiu Monda, medic Sângeorgiu	5.—
20. Nicolau Racotă, medic cerual Șeica-mare	5.—
21. Gerasim Grama, Riușor	1.—
22. Iosif Goga, preot Reginari	2.—
23. Ioan Cinteș, Făgăraș	2.—
24. Simeon Dragomir Gurasada	3.—
25. Dr. Nestor Oprean, adv. Sâni-Miclașul-mare	6.—
26. Ales Crăciunescu, Socian	3.—
27. Ioan Marou, învăț. Sângeorgiu-român	2.—
28. Iuliu Porușiu, paroh gr.-catolic Câmpeni	3.—
29. Nicolae Cornean, paroh Apadia	5.—
În total	cor. 902 44

Sibiu, 20 Ianuarie 1902.

Dr. C. Diaconovich

ECONOMIE.

Reuniunea economică din com. t. Hunedoarei. la Dobra.

Pe ziua a doua de Crăciun, zelosul domn protopop gr.-or. al Dobrei dl. Iosif Morariu, a convocat acolo la consultare pe toți frunțașii din Dobra, cum și pe cei din comunele vecine, pentru a se constitui în despărțământ al Reuniunii economice din Orăștie. Din partea Reuniunii însăși a mers pe aceea zi la Dobra secretarul I. Moța. După serviciul divin (care în Dobra, spre lauda preotului, ca și a strănei, se face foarte frumos și evlavios!), numeroșii frați dobreieni au rămas în bogat împodobita biserică. Dl. protopop Morariu a fost ales președinte al adunării. D-sa a deschis-o arătând folosul însoțirii oamenilor pentru scopuri comune, căci mai mulți împreună, mai ușor pot lucra și înainta spre țintele lor. Recomandă adunării să asculte lămuririle ce le va da secretarul Reuniunii economice din Orăștie despre folosul ce au membrii ei delă ea.

Păr. I. Moța explică mai pe larg aceste foloase, face o socoteală cât a câștigat în anul trecut un membru prin aceea că s'a făcut membru, și laudă pornirea Dobrenilor de a înjgheba aci un despărțământ, la care economii noștri din loc și jur se pot aștepta mai ușor adresa, și apoi conducătorii despărțământului să ceară cele de lipsă la comitetul central din Orăștie, care va face să le vie cele dorite de-a dreptul la Dobra. Dorește ca cu timpul să le ajute D-zeu a face din micul despărțământ o reuniune de sine, înfloritoare, și îi roagă să-și aleagă un comitet al despărțământului.

Indată se alege comitetul în persoanele dlor: Iosif Morariu, Iosif Criste, Nicolae Herbai, Aron Muntean, George Herbai, Ioan Criste lui Solomon, Aurel Oprean, Toma Neamtu, Toma Roșu, Nicolae Criste, George Tomuța și Ioan Oprean.

Pe lângă membrii deja înștiințați înainte de adunare, s'au mai înscris mulți și aci indată, de tot peste 25 membri, — și mulți se vor scrie încă din comunele vecine, — căci ideea le place tare la oameni.

Hotărârea și constituirea Dobrenilor se va prezenta comitetului central din Orăștie, spre luare la cunoștință, apoi cei din comitetul despărțământului se vor constitui cu președinte, secretar și casar propriu, care vor trimite la com. central taxe și rapoarte despre ce fac și ce ar dori a avea sau a face.

Dee D-zeu, că bunul început la mult și bine se conducă!

După „Lib.”

Bibliografie.

„Calendarul Poporului”.

„Calendarul Poporului” pe anul 1902 a ieșit din tipar și se află de vânzare cu prețul obișnuit de 40 bani (20 cr.) și 6 bani (3 cr.) porto.

Anul 1902 este al XVII-lea an al „Calendarului Poporului”; și, se vede, că o cât înaintea acest calendar în viață, cu atât cuprinsul lui devine mai interesant, mai bogat și mai folositor pentru țărani noștri și peste tot pentru tot Românul dela țeară.

„Calendarul Poporului” pe 1902 este foarte bogat în cuprins și împodobit cu un număr însemnat de frumoase ilustrații.

Ca cetitorii noștri să se încredințeze despre aceasta, vom face cunoscut pe scurt cuprinsul lui.

Partea calendaristică.

Partea calendaristică cuprinde toate datele însemnate ale anului viitor, anume: anotimpurile, zilele critice, întuneceimi, posturile etc., apoi lunile cu zilele lor, după calendarul Iulian sau cel românesc și după cel apusean.

La marea fiecărei luni se află însemnată după zile vremea, sfaturi și termine, atât de folositoare pentru toți. Eată s. p. datele de felul acesta de pe o lună:

Martie 1902.

Vremea: (După câl. de 100 ani): În 1-a lună timp frumos, din 2-21 tot schimbăcios. Din 22-25 foarte frig, din 26-31 vor fi ploți.

Sfaturi și termine.

Din 15-31 Martie se face foala de mărțurisire a întreprinderilor și societăților (însoțitorilor), obligate la dare de seamă publică, (bănei, însoțitori com., etc.).

Ferește-te încă poți de a face datorii; dacă ești silit să faci, la bani împrumut numai dela bănci românești.

După luni vine cronologia, domitorii din toată lumea, posta și telegrafatul, timbrele și șematismul, în care se cuprind date despre tot ce alcătuiește puterea noastră culturală, anume: bisericile române (biserica greco-orient. și gr.-cat.), școalele (școalele populare, de mijloc, pedagogice și teologice, școale de fete) și reuniunile (culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, de negoț, tipografice, bănci și însoțiri sâsești).

Fiecare din acestea sunt îmbogățite cu date nouă, așa că ele ne dau o vie icoană despre stările noastre culturale.

Mai urmează apoi 2 notițe de interes deosebit pentru plugarii, anume: Cât timp poartă animalele agricole și Greutatea de mijloc a bucatelor, ear' în sfârșit o altă notiță statistică, în care se arată numărul popoarelor, cari trăiesc în atingere mai deasă cu Românii.

Cu aceasta se încheie partea calendaristică și începe partea literară, cu articole, povești etc. cu neîntrecutul Răvaș și cu frumoase ilustrații.

Partea literară.

Pe cât de folositoare și prețioasă este partea primă, calendaristică, pe atât de minunată este partea a doua, literară.

În fruntea ei se află o prea frumoasă ilustrație, prima în girul ilustrațiilor: Școala elementară din Buzău (România).

Textul se începe cu „Cele zece porunci ale Românului”, după care se dă o descriere din luptele naționale pentru neafirmarea României, din luptele dela Grivița, după poetul și scriitorul nostru G. Căbuc. Aici cetitorul află frumoase exemple de vitejie și jertfire românească.

După o poezie și o glumă urmează portretul și biografia generalului **Candiano-Popescu**, reposat anul trecut și care a jucat un rol viteaz la Grivița.

Împărăteasa înțeleaptă este o poveste de vestitul scriitor-poveștar, **Dumitru Stănculescu**, la sfârșitul căreia dăm de o frumoasă icoană, care ne înfățează monumentul vânătorilor din Ploiești, vestiți și acestia în războiul de neafirmare al României.

După o glumă în poezie (Ungurii din Ujfalău) și o alegorie, urmează icoane de biserici românești și apoi o minunată poezie - rugăciune: **Domnului se ne rugăm!** de Octavian.

Un alt articol, plin de învățături pentru popor este: **Băncile noastre și împrumuturile sătenilor**, în care dl. Vasile C. Osadă dă povești folositoare pentru ac. eia, cari se împrumută dela bănci.

După aceasta dăm o frumoasă ilustrație un Român voinic, cu furca în mână (port național). După o glumă și a doua poveste (Popa care ține carte), urmează cea mai frumoasă ilustrație a Calendarului portretul vrednicului nostru bărbat național, **Dr. Teodor Mihali**, cu biografia.

Un alt portret frumos este al învățatului nostru **Floriaa cav. de Porciciu**, care urmează după o schiță despre istoricul Calendarului.

Răvașul nostru cuprinde ca de obicei întâmplări de peste an, împărțite în capitole după felul lor. Răvașul este, cum am zice, o foaie conștătoare din un număr, în care se înșiruesc faptele și întâmplările unui an, a'e noastre, din patrie și din lumea mare.

Răvașul se estinde pe vre-o două coale de tipar des. Prin el găsim portretele lui **Crispi**, ministru italian, mort anul trecut, **Kruger**, președintele Burilor **Mac Kinley**, președintele din America.

După Răvaș mai urmează: alte bucați literare, poezii populare, sfaturi și povești economice, între cari amintim articolul **Bucătăria țărânului**, de d-na **Ana Florea**, învățătoare, un articol de mare preț pentru țăranele noastre.

Între glume amintim gluma ilustrată: **Păcălitorul băut** (2 chipuri).

Calendarul se sfârșește cu **îngururile** și apoi cu inseratele, cari încă sînt vrednice de cetit.

Acesta e pe scurt cuprinsul „Calendarului Poporului” pe 1902, pe care îl recomandăm tuturor, fiind cel mai bun și mai frumos calendar și totodată — cel mai ieftin.

„Originea cuvântului Valah”, de Dr. **Dimitrie Magdu**, Sibiu, „Tipografia”, soc. pe acțiuni, 1901.

Prețul unui exemplar 50 bani. Se poate procura dela librăria **W. Krafft** în Sibiu.

Higiene sau cartea sănătății, manual pentru școalele populare, de Dr. **St. Erdélyi**, medic în Orăștie. Blaj. 1900. Preț 30 bani.

Romanțe și cântece de Heine. Traducere în versuri de St. O. Iosif. București, edit. libr. H. Steinberg. Preț 2 lei.

Novele, de Ioan Pop Reteganul, este titlul unui volum ce a apărut acum în București, în editura librăriei Leon Alcuay. Conțin bucățile: **Firula Nulului**, **Cersitorul**, **Tudorica**, **Minte de muiere și pace!**, **Bielul**, **Istode**, **Mitru Pascușii**, **Petrea Iovului**, și se află de vânzare la autorul în Reteg, preț 1 cor. — Tot acolo se află și scrierea lui **Novele și Schife**, asemenea cu preț 1 cor. — Această scriere conține: **Biserica pocăinții**, **Blândocul**, **O inimă nobilă**, **Nenea Alec**, **Popa Toma**, **Salvina** și **Susana cea nebună**. Ambele aceste scrieri le recomandăm cetitorilor noștri ca scrieri morale și lesne de priecut.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA”.

Cu 1 Ianuarie 1902 v. încep noue abonamente lunare, ouartale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sînt rugați a grăbi ori reînnoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a foil.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anunt pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună, după stilul vechiu.

Abonamentul anual costă	28 cor. — bani.
Abonamentul semestral	14 cor. — bani.
Abonamentul trimestral	7 cor. — bani.
Abonamentul lunar costă	2 cor. 40 bani.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate oât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sînt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fașile, în care li-s'a trimis „Tribuna” până acum.

Administrațiunea.

Sosiți în Sibiu.

La 21 Ianuarie n. 1902

Hotel „**Împărăteșii Romanilor**”: Deaky, propr., Gross, com. Cluj; Corvin, casar Orăștie; Benda, subl. Alba-Iulia; Boek, com. Sas-Regen; Wechsler, com. Arad; Wolf, com. Sighișoara; Thalmayer, com. Brașov; Walter și soția, Cernăuți.

Hotel „**Neuriner**”: Clacian, Suciu, ing. Căneni; Abel, inv. Făgăraș; Dr. Domokos, adv. Sas-Sebeș.

Hotel „**Melter**”: v. Than, cap. Ghimbav; Iuhas, funcț. București; Schmidt, not.; Comșa; preot Copăcel; Câmpian, elev Șeica-mică; Sâmbreanu, elev F. S. Cristur.

Hotel „**Mihail**”: August. cand. de adv. Brașov; Comanescu, preot Odoles; Nicodan, preot Ciunga; Marian, preot Barathely; Stefan, preot, Tălcu; Incașiu, elev Boia; Zerlovian, elev Teleacul-infr.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Direcțiunea: **Leo Bauer**.

Mercuri, 22 Ian.

Beneficiul dlui **Carol Mauth**

„**Iohannes Honterus**”

Dramă în 3 acte de Fr. Teutsch.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: **George Mohan**.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall**.

BIROU DE ADVOCATURĂ.

Nicolae A. Popovici, DOCTOR ÎN DREPT în științele politice administrative fost magistrat — advocat.

București,

[324] 44-48

Strada Română nr. 81
